

IFRO

17. maj 2022

Henning Otte Hansen

Beregning af direkte og afledte erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser ved de smittebeskyttende tiltag i minkbesætninger, som DK-VET har vurderet effekten af

Konklusioner

Meromkostningerne afhænger i betydelig grad af det eksisterende anlæg på minkfarmene. De traditionelle torækkede enkeltstående huse kan næppe bruges mere, da de kun vanskeligt kan placeres i haller. En skrotning af eksisterende enkeltstående minkhuse til fordel for nyetablering af minkhaller ikke vil være attraktivt.

Meromkostningerne i de forskellige overvågningsprogrammer m.m. varierer fra 39 kr. til 301 kr. pr. mink. Arbejdskraftforbrug, lønomkostninger og vaccineomkostninger er vigtige forudsætninger i beregningerne. Dertil kommer udgifter i forbindelse med "Etablering af lukkede minkhaller", "Øget afstand mellem mink" på ca. 50 kr. pr. mink.

Beregningsforudsætninger

I denne redegørelse estimeres de meromkostninger, som smittebeskyttende tiltag i minkbesætninger forventes at medføre.

Redegørelsen er for det første baseret på en række forudsætninger, idet det ikke er muligt at lave beregninger på alle antagelser eller udfaldsrum. Der har været 5 arbejdsdage til rådighed til at udarbejde denne redegørelse.

For det andet er beregningerne til dels baseret på informationer (omkostninger, anlæg, typiske forhold m.m. på eksisterende/nu ophørte minkfarme) fra relevante interessenter i branchen med henblik på at få et så realistisk beregningsgrundlag som muligt. Informationerne er efterfølgende testet og vurderet realistiske eller erstattet med andre data.

For det tredje er der i beregningerne lagt mest vægt på omkostninger, som vurderes at have den kvantitativt største betydning. Det vurderes, at 20-30 forskellige faktorer har betydning for de samlede omkostninger, og de mest betydende faktorer har dermed fået størst prioritet.

Det antages, at der er tale om eksisterende anlæg, hvor der genetableres minkproduktion. De eksisterende anlæg kan være enten minkhaller eller enkeltstående minkhuse. Dette kan være væsentligt for meromkostningerne, når der skal beregnes meromkostninger i forhold til et standard-setup. Det vurderes, at kun minkfarme med eksisterende minkhaller vil kunne fortsætte, idet en skrotning af eksisterende enkeltstående minkhuse til fordel for nyetablering af minkhaller ikke vil være attraktivt.

Jf. bestillingen er grundlaget 15 besætninger med 8.500 mink. Fødevarestyrelsens model for opgørelse af omkostninger ved de enkelte tiltag er anvendt, men med egne forudsætninger.

Prisen på mink-vaccine-doser er en væsentlig faktor for beregningerne af de samlede omkostninger. Priserne på human vaccine har varieret fra 13 kr. til 109 kr. (EU's indkøbspriser), men det må forventes, at markedet for mink-vaccine er væsentligt mindre. I Rusland, som var blandt de første til at udvikle mink-vaccine, er der fastsat anbefalede minimumspriser på 3,1 USD pr. dosis, og 2 doser er nødvendige, d.v.s. 6,2 USD (43 kr).

I Finland, som i mindre skala vaccinerer mink, er der markedspriser på 3,26 Euro pr. vaccine. Her er kun én vaccination nødvendig, så her er prisen ca. 24 kr.

I Nordamerika (Canada og USA) er der også vaccinationer af mink. Ifølge IFF (International Fur Federation) ligger priserne på 1-2 USD pr. dosis, og her er 2 doser også nødvendige. Priserne afhænger af det volumen, der indkøbes, men 2 USD pr. dosis vurderes at være det maksimale. Det giver en pris på ca. 21 kr. for 2 doser. Hvis en samlet dansk mink-branchen står for indkøb, vil der sikkert kunne opnås en pris på ned til 14 kr.

Der er også gennemført mink-vaccinationer i Canada og Spanien, men det har ikke været muligt at få oplyst eller verificeret priser.

Mink-vacciner er blevet udviklet inden for en relativt kort periode, og det er sandsynligt, at priserne vil falde i takt med stigende produktion og udnyttelse af stordriftsfordele – og evt. flere udbydere på markedet.

I beregningerne er der forudsat en pris på 7 kr. (1 USD) pr. vaccine og 2 vacciner om året.

Med hensyn til lønomkostninger tages der udgangspunkt i den gennemsnitlige omkostning til lønnet arbejdskraft i heltids-pelsbedrifter, jf. Danmarks Statistiks regnskabsmateriale:

	Lønnet arbejdskraft (arbejdsindsats)	Lønnet arbejdskraft (driftsomkostninger)	Gns. timeløn
	timer	1.000 kr	kr
2010	2.391	410,9	172
2011	2.648	452,9	171
2012	2.307	397,4	172
2013	3.410	580,3	170
2014	3.624	623,7	172
2015	3.641	615,5	169
2016	4.038	676,5	168
2017	3.811	683,2	179
2018	4.406	791,4	180
2019	3.111	561,4	180
2020	2.811	531,1	189

Der forudsættes på det grundlag en gns. timeløn på 190 kr

Arbejdskraftforbruget ved vaccination er skønnet ud fra et konkret eksempel fra en større pelsfarm. Her er standarden: 3 mand kan vaccinere 500 mink i timen, så 1 mand kan vaccinere 1 mink på ca. 0,35 minut.

IFRO bedes beregne erhvervsomkostningerne (både direkte og administrative) for hvert enkelt af de følgende forslag til tiltag, som beskrevet af DKVET:

PCR-test af enkeltdyr i forud for indførsel af mink

Der findes ikke avlsdyr i Danmark, hvorfor nye avlsdyr må importeres. Det vil sandsynligvis især ske fra lande og områder, som er fri for plasmacytose. Antallet af importerede avlsdyr – og dermed også antallet af PCR-test – er usikkert, idet nogle pelsdyravlere sandsynligvis kun vil importere en mindre bestand af avlsdyr, og så efterfølgende bruge afkom til nye og flere avlsdyr.

PCR-test af enkeltdyr forud for indførsel af mink vil være en engangsomkostning og kan betragtes som en investering, og som skal afskrives over flere år. I betragtning af dels de usikre tal, dels en afskrivningsperiode vurderes det, at denne omkostning vil være forholdsvis begrænset.

Etablering af lukkede minkhaller

De traditionelle torækkede enkeltstående huse kan næppe bruges mere, da de kun vanskeligt kan placeres i haller. I dette tilfælde – d.v.s. skrotning af bestående anlæg og etablering af nyt anlæg i lukket minkhal – vil meromkostninger = totalomkostningen ved etablering af nyt anlæg. Hvis der skal lukkes af for 'den lille stueflue', der var en sandsynlig smittevektor mellem farme, skal der ske en meget omfattende "lukning" af minkhallerne.

Lukkede minkhaller ligger i dag som udgangspunkt på 200 – 250 kr. i merpris pr. burrum. Med forrentning og afskrivning over en årrække vil det medføre en meromkostning på ca. 11 kr. pr. skind.

Tøj- og støvleskifte, håndvask og desinfektion samt brug af værnemidler ved adgang til og ophold i besætningen, herunder udgifter til evt. etablering af forrum eller anden lokation, hvor dette kan ske.

Der er her til dels tale om en engangsudgift, der helt afhænger af mulighederne og eksisterende forhold på den enkelte farm. Det vurderes, at der allerede eksisterer passende forrum m.m. på hovedparten af pelsfarmene, hvorfor der ikke indregnes nogen meromkostning på dette område. Alternativt kan der etableres en pavillonløsning, hvor omkostningen er i størrelsesorden 10.000 kr./m². Det vurderes ligeledes, at meromkostninger til utensilier (mundbind, dragter osv.) og tidsforbrug vil være meget begrænset og derfor ikke indregnes. Det afhænger i sagens natur af det eksisterende anlæg og af hidtidig praksis.

Øget afstand mellem mink på én meter (svarende til mink i hvert fjerde bur)

I dette tilfælde kan anlægsomkostningerne blive op til 4-doblet – afhængig af de eksisterende system. Alternativt skal bestanden pr. anlæg reduceres til 25 pct. Ved fuldstændig tilpasning vil det betyde, at tagarealet øges med en faktor 4. Afhængig af haltype øges omkostningen fra 400-600

kr./burrum til 1.600 – 2.400 kr./burrum, plus ekstra længde af gødningsrender/vandsystem. Det enkelte bur vil blive også blive dyrene, hvis det skal laves som enkeltbure i stedet for 6 rums blokke.

Med forrentning og afskrivning over en årrække vil det medføre en meromkostning på ca. 40 kr. pr. skind. Der forudsættes en driftsmæssig afskrivningsperiode på 30 år.

- ***Test af mink i forbindelse med flytning,***

Totalt flyttes/håndteres voksne mink i alt 10 – 11 gange om året, og hvalpe 3-3,5 gange. Omfanget kan sandsynligvis reduceres, hvis det er problematisk. Hvis den normale løbende testning er utilstrækkelig, kan det medføre meromkostninger. Flytning/ekstern modtagelse af mink vil medføre test af disse dyr. Det vurderes, at omkostninger ved modtagelse af eksterne mink – typisk avlshunner – kan betragtes som en investering i nyt avlsmateriale og en ny gen-pulje, som gavner den fremtidige indtjening, og som derfor driftsøkonomisk skal afskrives over en længere periode. Meromkostningen pr. år vil derfor være relativt begrænset.

- ***Isolation/adskillelse af mink fra den øvrige besætning efter flytning,***

Det er vanskeligt på det nuværende grundlag at beregne en forventet meromkostning, da det meget afhænger af de individuelle forhold

- ***Krav om rengøring og desinfektion af udstyr der deles mellem forskellige ejendomme***

Der findes i forvejen procedurer og foranstaltninger med henblik på at reducere eller eliminere risikoen for kontaminering, så meromkostningen vurderes at være begrænset. Det vil meget afhænge af de individuelle forhold.

Karantæne-periode for personer mellem besøg i to minkbesætninger; fx at der skal gå 24 timer mellem besøg i to minkbesætninger

Det vil mest være et problem for dyrlæger, konsulenter, Fødevarestyrelsen og WelFur assessorer, der skal besøge mange besætninger. Hvis der kun er tale om 15 farme, vurderes det, at det næppe medfører væsentlige meromkostninger.

Vaccination af mink,

- o hvor minkavleren selv gennemfører vaccinationen. Dette forudsætter at minkavleren gennemfører/har gennemført et medicin håndteringskursus.***
- o Hvor Fødevarestyrelsen eller anden myndighed gennemfører vaccinationen***

Overvågningsprogram for SARS-CoV-2 i mink,

- o besætningsejer udtager 60 svælg-prøver to gang om ugen***
- o besætningsejer "airsampler" alle mink i besætningen to gange om ugen***
- o daglig test (antigen eller PCR) af ejer og medarbejdere på besætninger***

Udgifterne for de forskellige overvågningsprogrammer bedes estimeret pr mink. Hvis udgifterne afhænger af antallet af mink i besætningen angives udgifter pr mink for forskellige besætningsstørrelsesintervaller.

- Prøvetagning jf. kommissionsbeslutning med pooling forestås af besætningsejer uden bedøvelse: 10,3 mio. kr., 81 kr pr. mink
- Prøvetagning med airsampler suppleret med svælgsvaber inkl. pooling - forestås af besætningsejer uden bedøvelse: 4,9 mio. kr., 39 kr. pr. mink
- Prøvetagning jf. FVST 2020-program forestås af besætningsejer på døde dyr pr år: 6,1 mio. kr., 48 kr pr. mink
- Prøvetagning jf. kommissionsbeslutning forestås af myndighed uden bedøvelse, uden pooling pr år: 34,4 mio. kr, 270 kr pr. mink
- Prøvetagning jf. kommissionsbeslutning forestås af myndighed uden bedøvelse, med pooling pr år: 11,5 mio. kr, 90 kr pr. mink
- Prøvetagning jf. kommissionsbeslutning forestås af myndighed (embedsdyrlæge) på bedøvede dyr pr år: 38,4 mio. kr, 301 kr pr. mink
- Prøvetagning jf. kommissionsbeslutning forestås af besætningsejer uden bedøvelse uden pooling pr år: 33,2 mio. kr, 260 kr pr. mink

Derudover vil der være omkostninger til daglig test (antigen eller PCR) af ejer og medarbejdere på besætningerne. Det vurderes, at disse omkostninger – set over en længere afskrivningsperiode – vil falde, men der er betydelige usikkerheder, hvorfor der ikke er estimeret nogen eksakt omkostning.

Aflivning, erstatning samt driftstab ved aflivning af mink inden for 1-2 km zoner omkring smittede minkbesætninger.

Omkostningen vil være meget afhængig af den alternative skindværdi ved auktionssalg på det pågældende tidspunkt. I 2013 lå auktionspriserne på over 600 kr. pr. skind, mens de i 2018 var faldet til ca. 130 kr. Avlsdyrene kan have en højere værdi. Hvis samme volatilitet vil kendetegne markederne i fremtiden, kan erstatning m.m. pr. mink derfor variere i spændet ca. 150-650 kr. Aflivningsomkostningerne vil være afhængige af, om det foregår ved ekstern bistand, eller af avlerne selv. En gennemsnitlig omkostning for aflivning, erstatning og driftstab vil være omkring 300 kr. pr. mink

Minimering af adgang til besætningen, dvs., at kun absolut nødvendige personer (ejer og medarbejdere, samt dyrlæge) må få adgang til besætningen.

Håndværkere, Fødevarestyrelsens kontrollanter og WelFur assessors skal også have adgang – ellers kan produktionen ikke WelFur certificeres. Det vurderes, at meromkostningerne i forhold til det eksisterende er begrænset.

Etablering af afstand mellem pelsrier, som pelsrer mink fra forskellige besætninger og minkbesætning på samme ejendom som pelsriet

Det vil sandsynligvis være den nemmeste løsning at foretage pelsning på de enkelte farme, såfremt der ellers ville opstå problemer. Omkostningerne vil være meget individuelt bestemt, men en screening af potentielt fortsættende pelsfarme kan sandsynligvis præcisere problemernes mulige omfang.

Rengøring og desinfektion af transportvogne og udstyr anvendt i forbindelse med pelsning.

Der findes i forvejen procedurer og foranstaltninger med henblik på at reducere eller eliminere risikoen for kontaminering, så meromkostningen vurderes at være begrænset

Etablering af afhentningsplads for mink til pelsning, som sikrer afstand til besætningen.

Der findes typisk i forvejen procedurer og foranstaltninger på dette område, så meromkostningen vurderes at være begrænset. Etablering af nyt aflukket rum til opbevaring af mink til pelsning kan dog medføre en meromkostning. Under hensyn til en relativt lang afskrivningsperiode og kun begrænsede indretningsomkostninger vurderes det, at denne meromkostning vil være relativt begrænset.

Derudover bedes IFRO beregne de erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser ved følgende mulige konsekvenser af forslag til tiltag:

- ***Aflivning af besætninger, der konstateres smittet med COVID inkl. erstatning, driftstab m.v.***

Samme vurderinger som under spørgsmålet om "Aflivning, erstatning samt driftstab ved aflivning af mink inden for 1-2 km zoner omkring smittede minkbesætninger".

- ***Forbud mod pelsning af mink, der er konstateret smittet med COVID (driftstab m.v.)***

Minkavlerne kan vælge enten at aflive minken eller at lade den blive på farmen, indtil den bliver smittefri. Valget afhænger af bl.a. den tilgængelige plads på de enkelte farme, foderpris, kvalitetsændring ved længere levetid m.m. De konkrete omkostninger vil derfor variere betydeligt. Den maksimale meromkostning vil være ved aflivning, jf. ovenfor.

- ***Forslag om overvågning og evt. fritestning i besætninger, som bliver smittet med SARS-CoV-2***

En vurdering af konsekvenserne vil forudsætte nærmere beregninger.